

Keringési zavarok I.

Dr Madaras Lilla

Semmelweis Egyetem
II.sz Patológiai Intézet

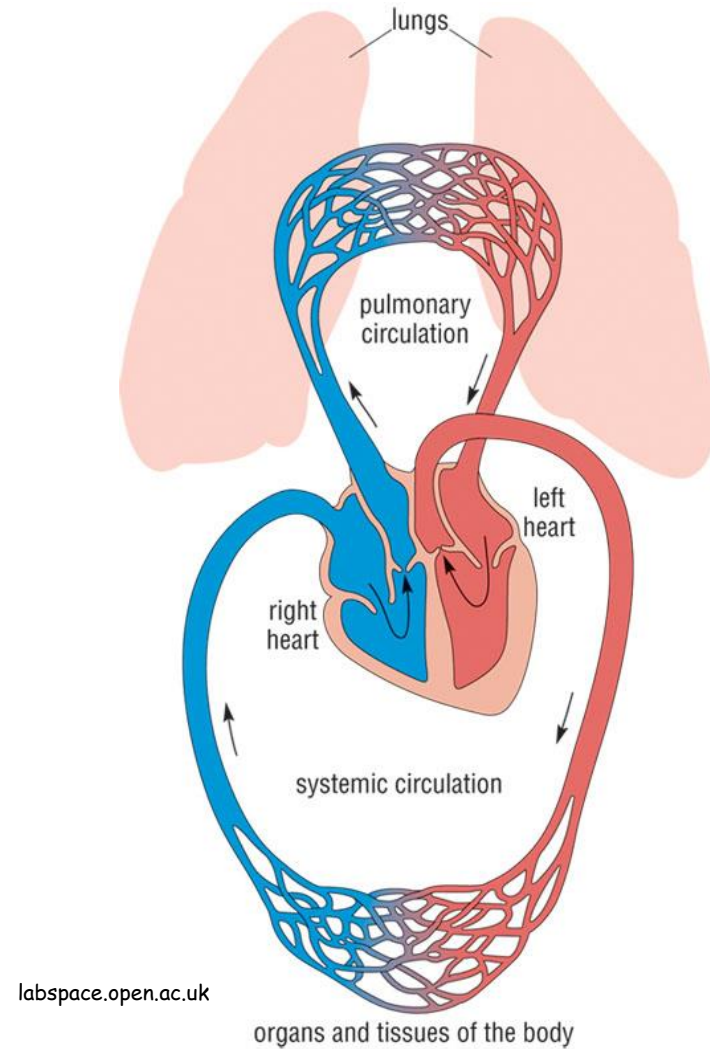
2018. szeptember 18.

Normál folyadék homeostasis

- Érfalak integritása megőrzött
- Hidrosztatikai és kolloid ozmotikus nyomás fiziologias tartományban
- A vér folyékony

Főszereplők

- Szív
- Erek
- Vér

Keringési zavarok

- Hyperemia (aktív, passzív)
- Oedema
- Haemorrhagia
- Thrombosis
- Embolia
- Infarktus
- Shock

HYPERAEMIA

HYPERAEMIA (VÉRBŐSÉG) I.

- **Fogalma:** lokálisan nagyobb vérmennyiség
- **Formái:** aktív, passzív

© Elsevier 2005

- **AKTÍV HYPERAEMIA**
  - Arteria, arteriola, kapilláris aktív dilatáció
  - erythema
  - Formái: fiziológias, pathológias (gyulladás, láz, kémiai, fizikai hatás)

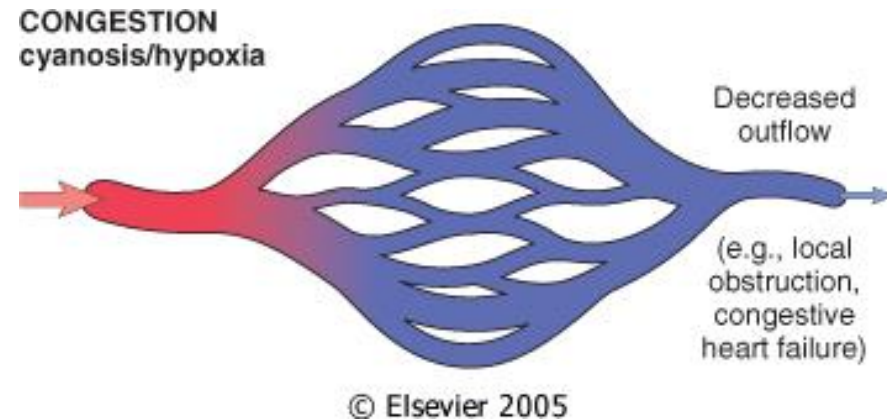
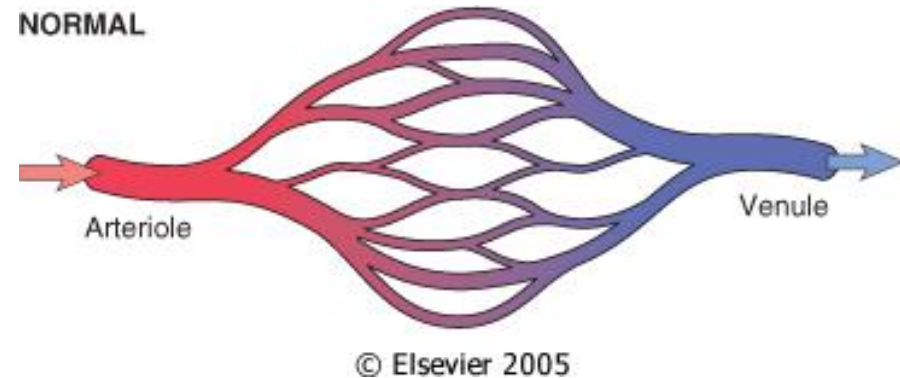

© Elsevier 2005

HYPERAEMIA (VÉRBOÓSÉG) II.

- **PASSZÍV HYPERAEMIA**
(pangásos vérbőség, congestio)

- Pathomechanizmus : a vénás elfolyás akadályoztatása
- Formái: lokális, generalizált
- Jellemző: cyanosis, hypoxia
- Okai:
  - Szisztémás pangás: szívelégtelenség
  - Lokális: véna szűkület, thrombosis
    - (pl: Stokes gallér, portális pangás, pylethrombosis)

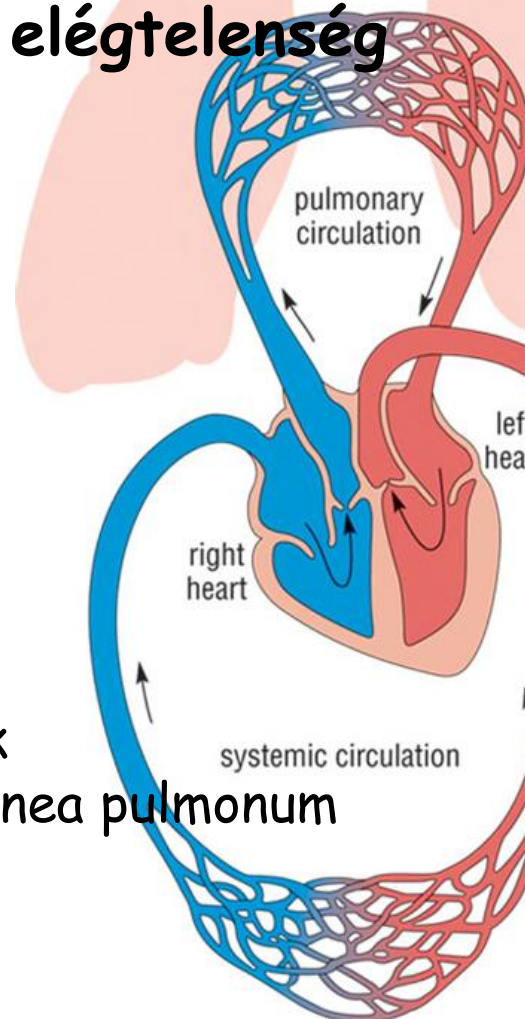
PANGÁSOS HYPERAEMIA KÖVETKEZMÉNYEI

Bal szívfél elégtelenség

Jobb szívfél elégtelenség

Tüdők

Tömött
nehéz
Szívhajsejtek
Induratio brunea pulmonum

organs and tissues of the body

Máj

- hepar moschatum-szerecsendiómáj
- centrilobularis necrosis
- fibrosis (cirrhosis-helytelen!!)

Vesék

- Csillagos vénák rajzolata kifejezett
- kiszélesedett a kéreg
- Velő és kéreg élesen elkülönül

Lép

- megnagyobbodott, livid
- fibrosis (Induratio cyanotica lienis)

Bőr

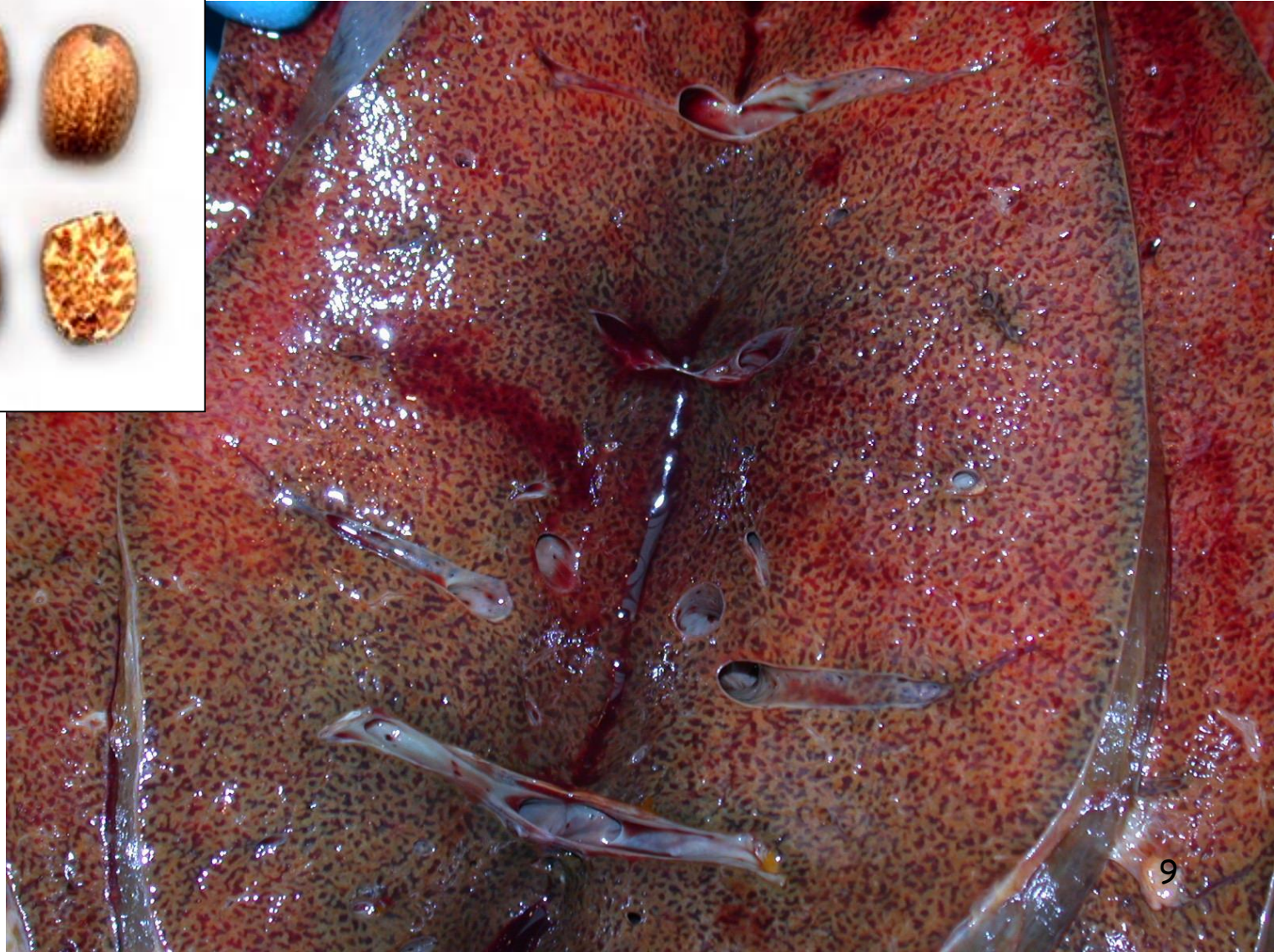
- cyanosis, anasarca

Testüregek

- Ascites, hydrothorax

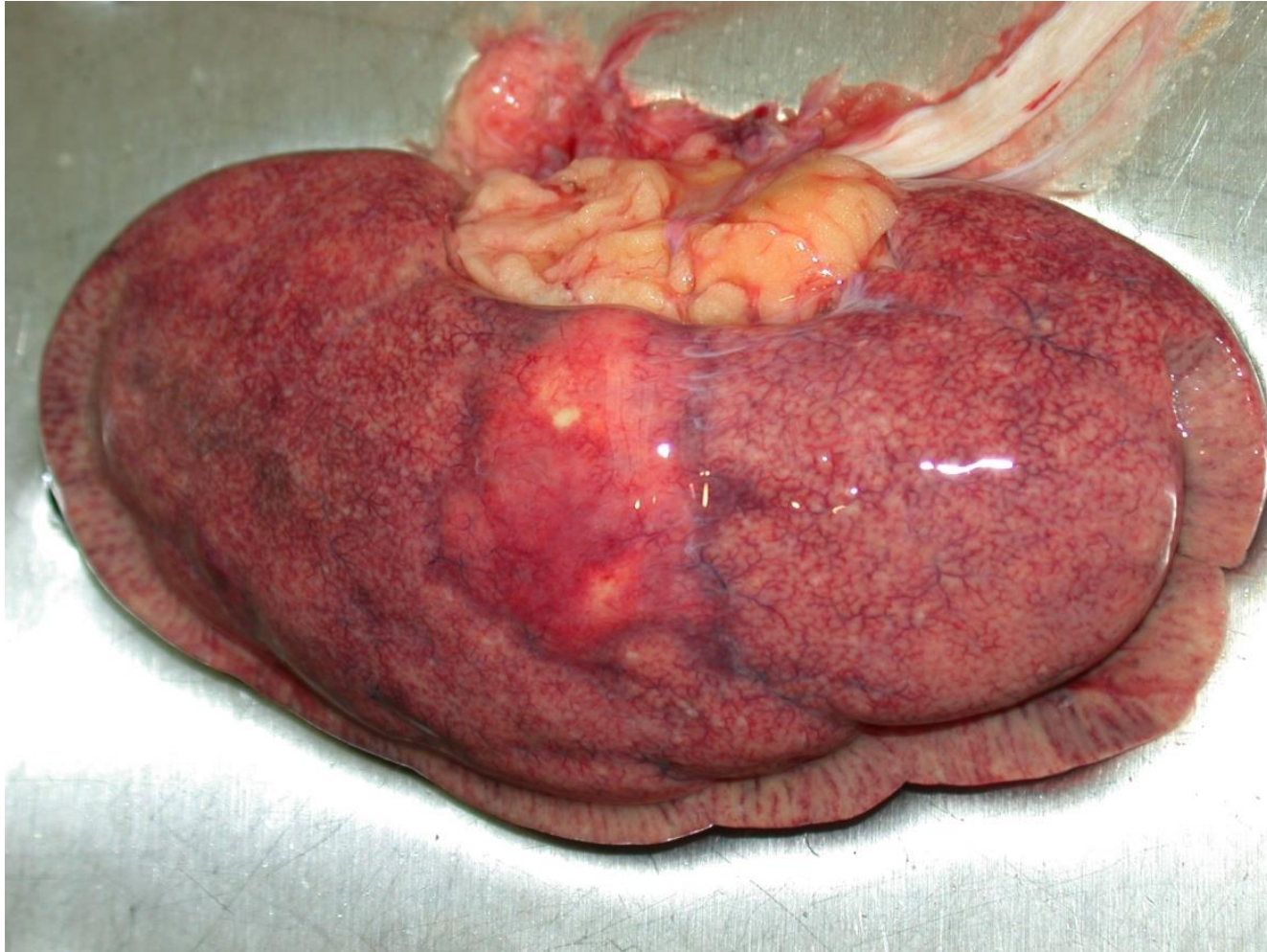

Szerecsendiómáj

Vese-congestio (+?)

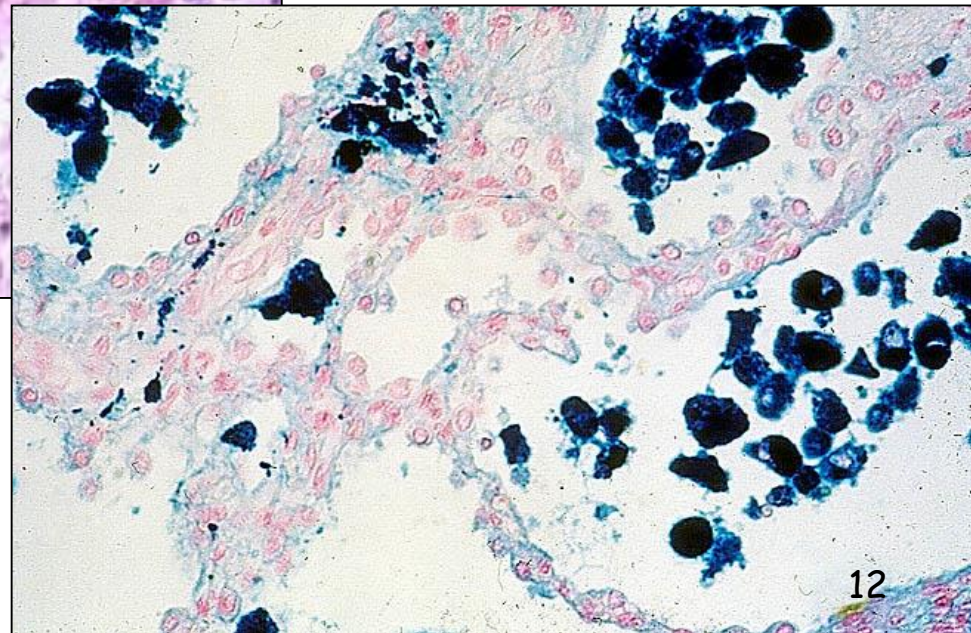
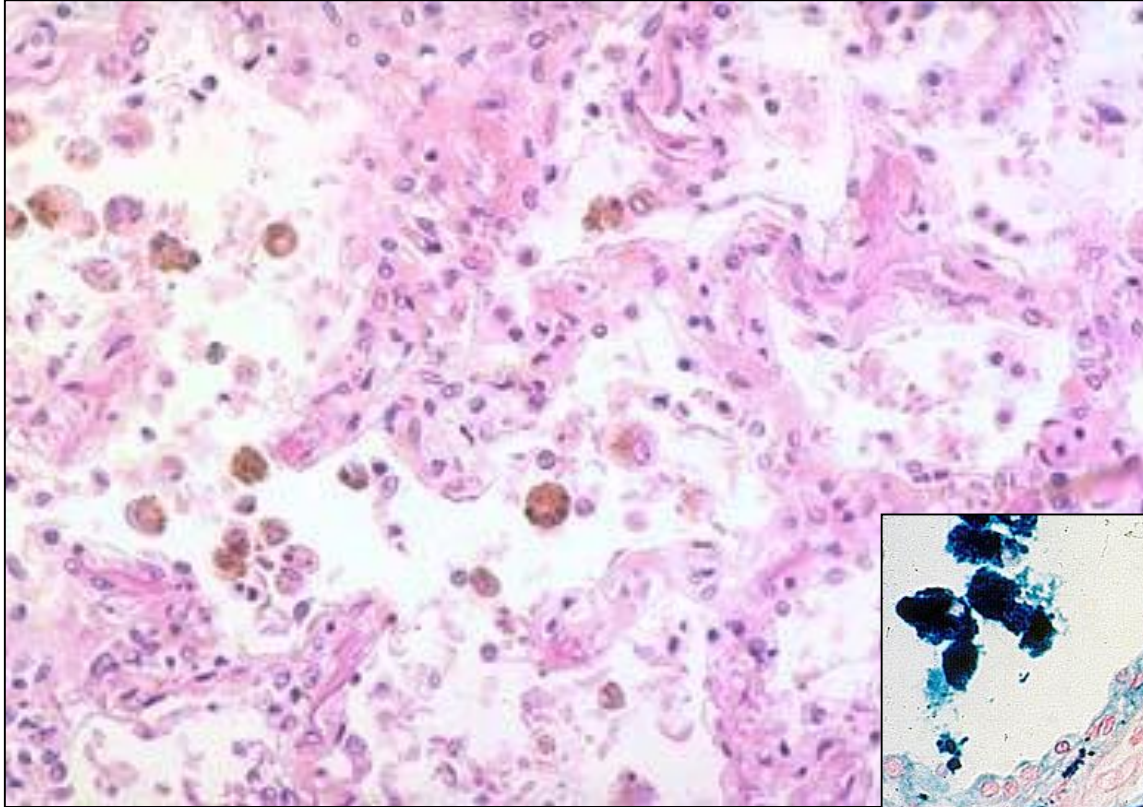

Induratio brunea pulmonum

Haemosiderin szívhajsejtekben

V.Cava sup. syndroma

v.iliaca thrombosis

OEDEMA

OEDEMA (VIZENYŐ)

- Fogalma: az intersticiális folyadék mennyiségének megnövekedése (lehet transudatum vagy exsudatum)

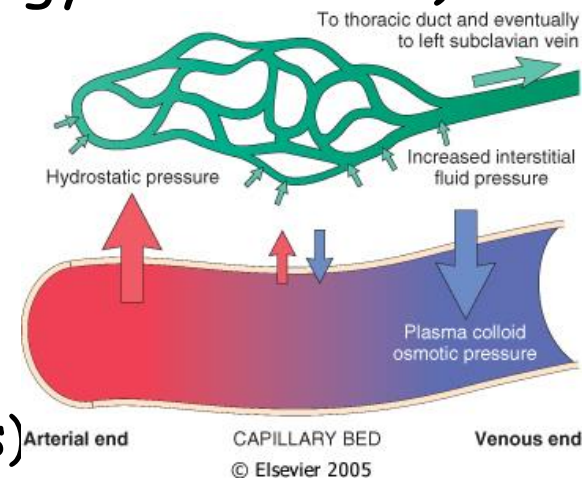
- Okai:

- Hidrosztatikus nyomás fokozódása (localis- pl.mélyvénás thrombosis, systemás- pl.szívelégt)
- Csökkent plazma kolloidozmotikus nyomás (pl.cirrhosis, nephrosis syndroma, éhezés)
- Nyirokpangás (lymphoedema, elephantiasis)
- Gyulladás (exsudatum)

- Megjelenése az egyes szervekben

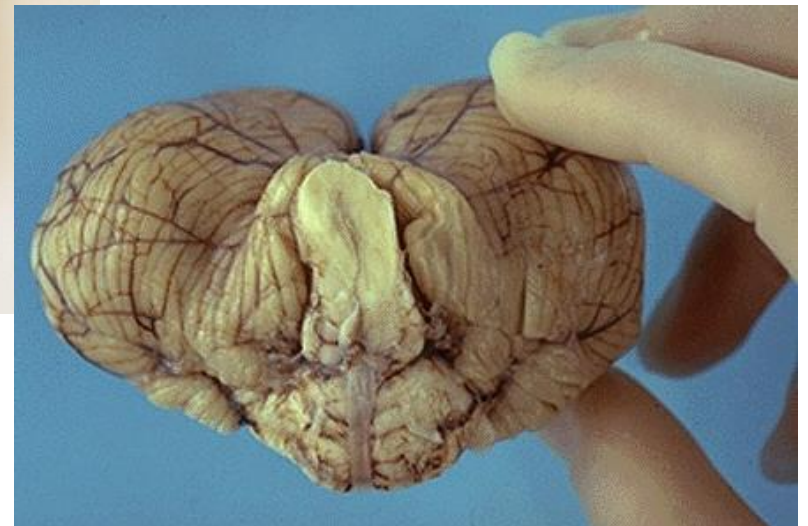
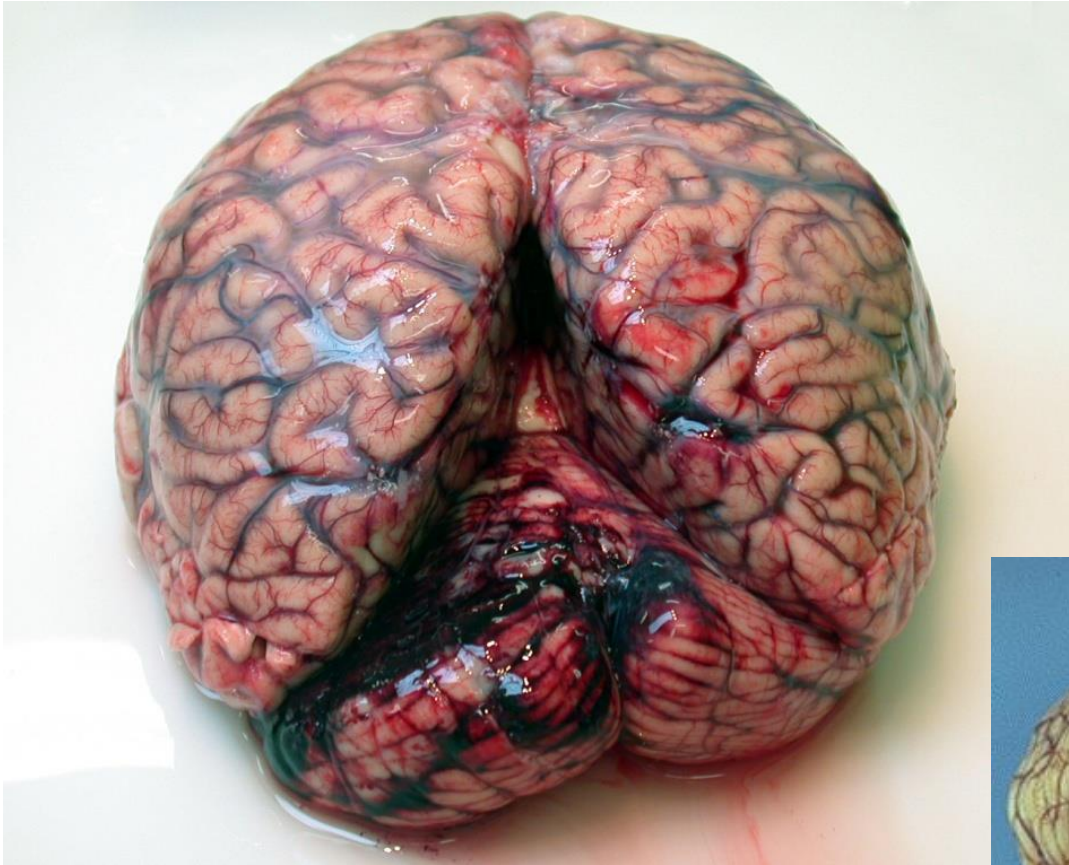
- Agyoedema (okai, morfológia)
- Tüdőoedema (okai, morfológia,)
- Gégeoedema (ok, Quincke-oedema, morfológia)
- Bőr alatti oedema (anasarca, oedemasclerosis)
- Testűri folyadékgyülemek :hydrothorax, hydropericardium, ascites

Veseeredetű (periorbitalis)- szíveredetű

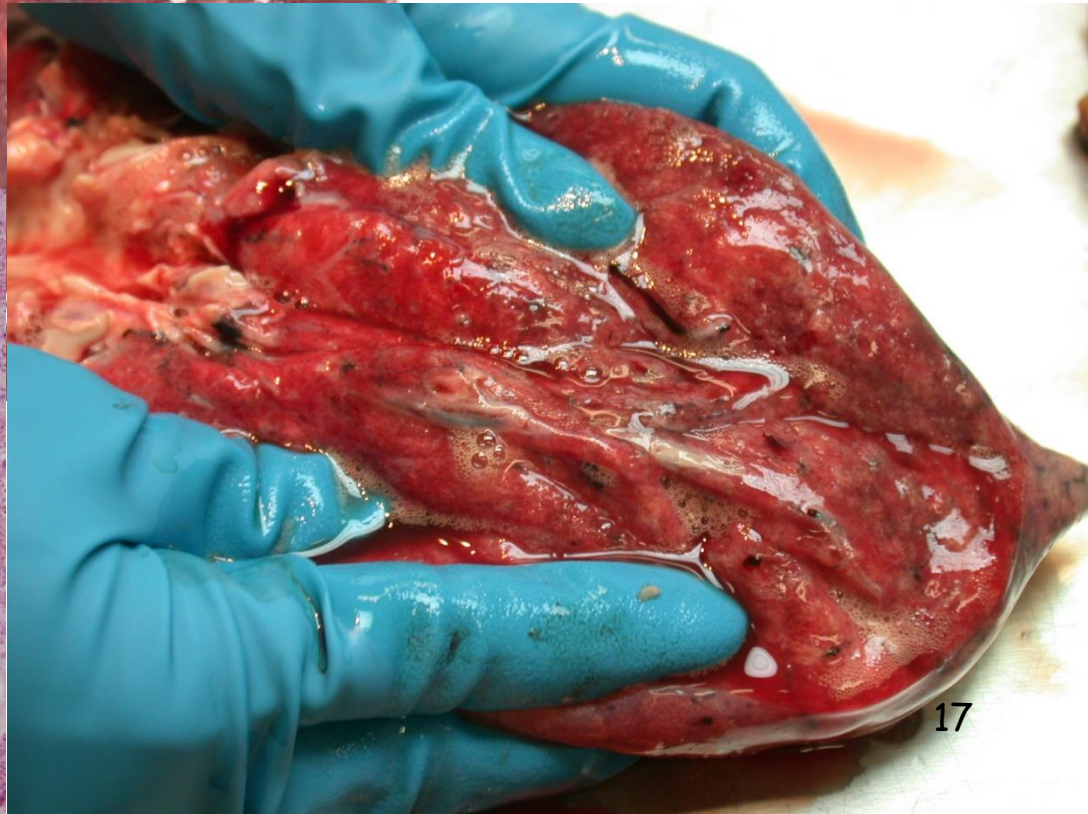
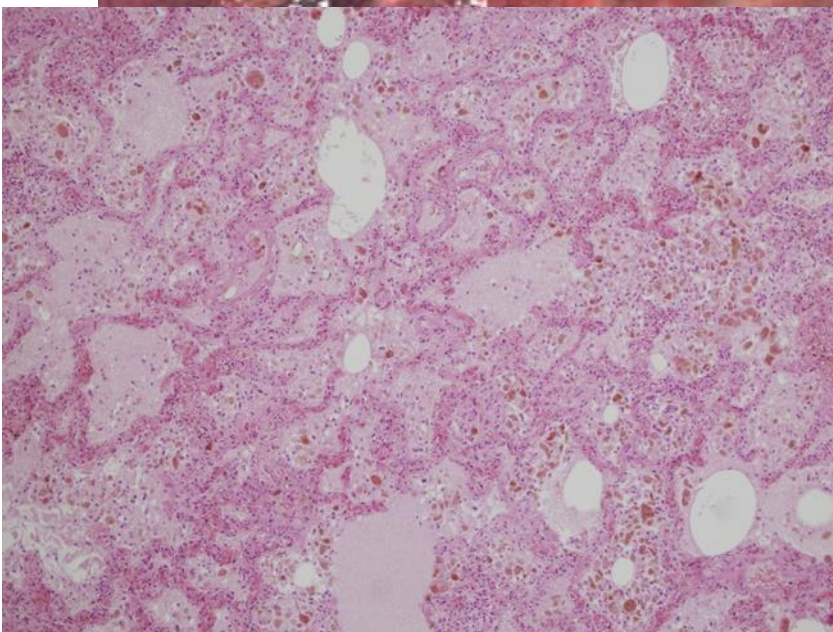
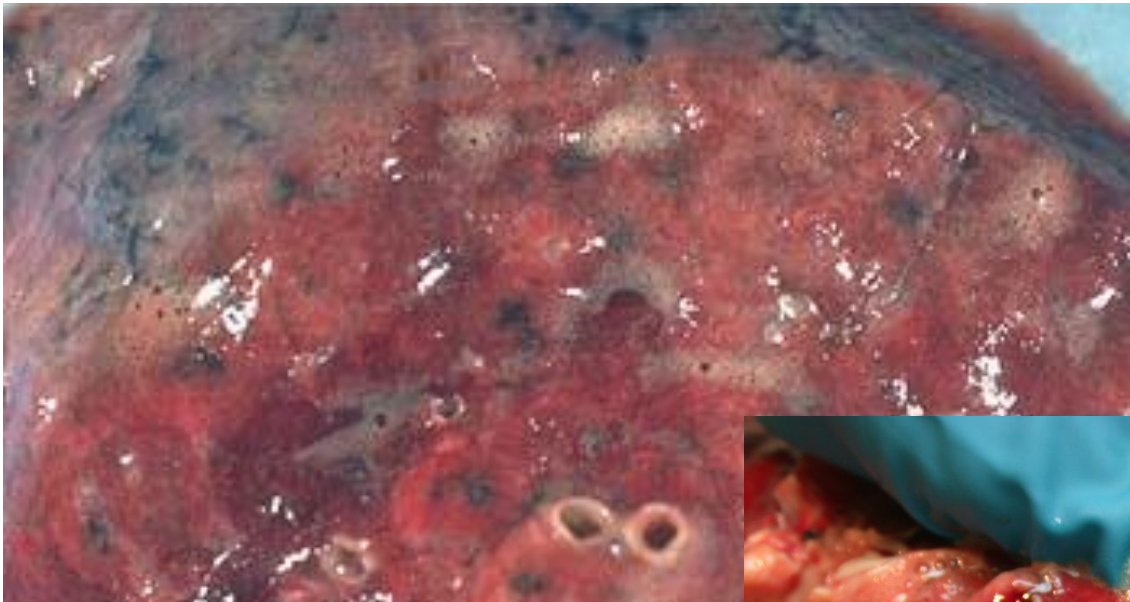

Agyoedema

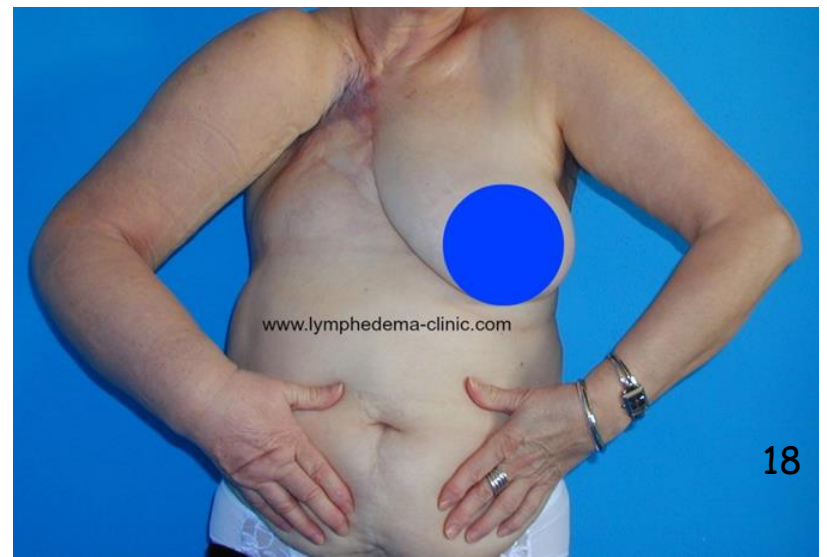

Tüdööedema

Haemorrhagia (vérzés)

Haemostasis főszereplői

- Érfal (endothel)
- Vérlemezkék
- Véralvadási kaszkád

Normal haemostasis

- Vasoconstrictio (endothelin)
- Primer haemostasis: vérlemezkek kitapadása, aktivációja, aggregatioja (ECM)
- Secunder hemostasis: fibrin háló, további vérlemezkek (Tissue factor)

VÉRZÉS (HAEMORRHAGIA)

• Fogalma: a vér kilépése az érpályából

• Ok:

- Érfal mechanikai sérülése (h. per rhexim)

- Érfal felmaródása (h. per arrosionem)

- Érfal, haemostasis zavara (h. per diapedesim)

• Érfal: oka - hypoxia, fertőzés, gyógyszer, kollagénszintézis zavar, Schönlein-Henoch purpura, hereditær hemorrágiás teleangiectasia, szisztémás amiloidózis, hypertonia (más mechanizmus is!)

• Haemostasis

- **Thrombocytopenia** (szám csökkenés), okai

- **Thrombasthenia** (funkció csökkenés): veleszületett, szerzett (aszpirin!!!)

» Idiopátiás trombocitopéniás purpura (ITP, autoimmun)

» Trombotikus microangiopátiák (TTP: trombotikus trombocitopéniás purpura, HUS: hemolitikus uraemiás szindróma)

» Gyógyszerindukált thrombocytopenia (kinin, penicillin, tiazid diuretikumok, heparin stb!!!)

» HIV-vel szövődött thrombocytopenia

- **Véralvadási faktorok zavar**a miatti vérzések

» Veleszületett, szerzett (májbetegségek!!!)

» Von Willebrand-betegség (leggyakoribb vérzéssel járó öröklődő betegség!)

» Haemophilia A (VIII.faktor hiánya)

» Haemophilia B (IX.faktor hiánya - Christmas betegség)

» Haemophilia C (XI.faktor)

- **Disszeminált intravaszkuláris koaguláció (DIC, konzumpciós koagulopátia)**₂₂

» Oka: sepsis, trauma, daganat, szülés,

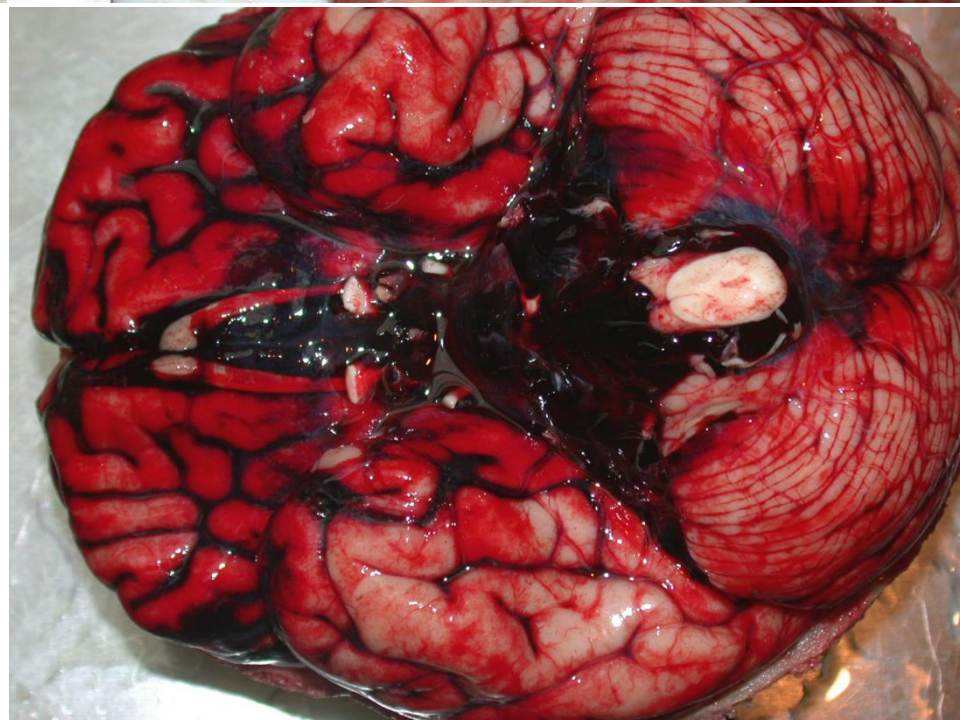
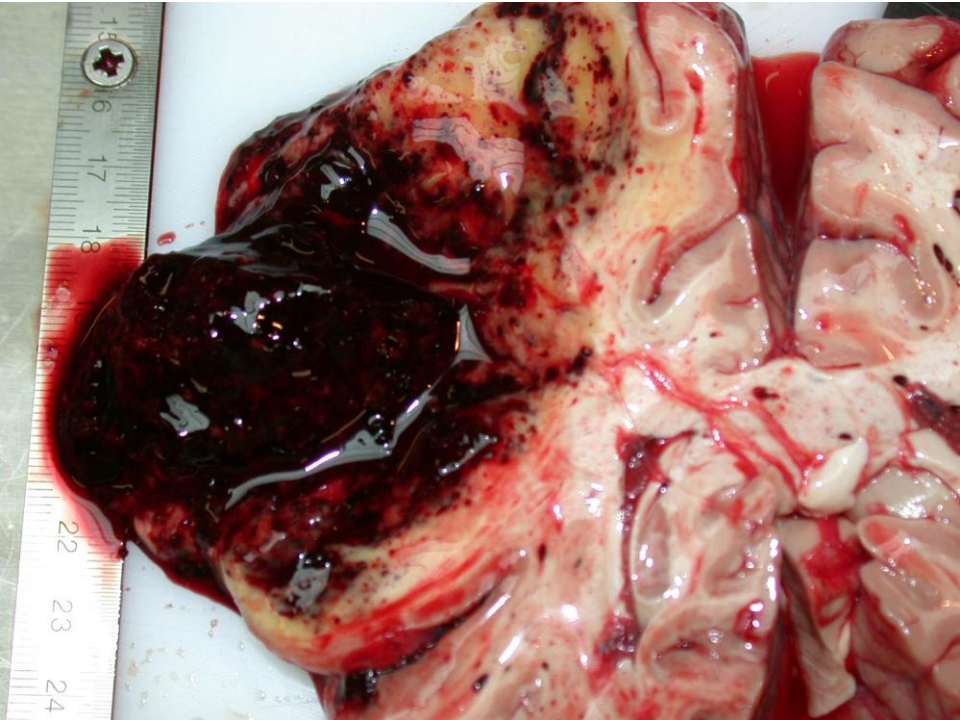
» Vérzés és trombotikus jelenség együtt!!!

A vérzések osztályozása, elnevezései

- Kiterjedése alapján
  - Exsanguinatio, apoplexia, haematoma, suffusio, petechia, purpura, ecchymosis,
- Lokalizáció alapján
  - Pl: haemothorax, haemopericardium, haemascos, haemarthros, epistaxis, haematemesis, melaena, haematochesia...

Vérzések pathomechanizmus szerint...

Haemorrhagia per rhexim- agy

Haemorrhagia per arrosionem
(hypopharynx tumor)

Petechiae- pericardium
(thrombocytopenia)

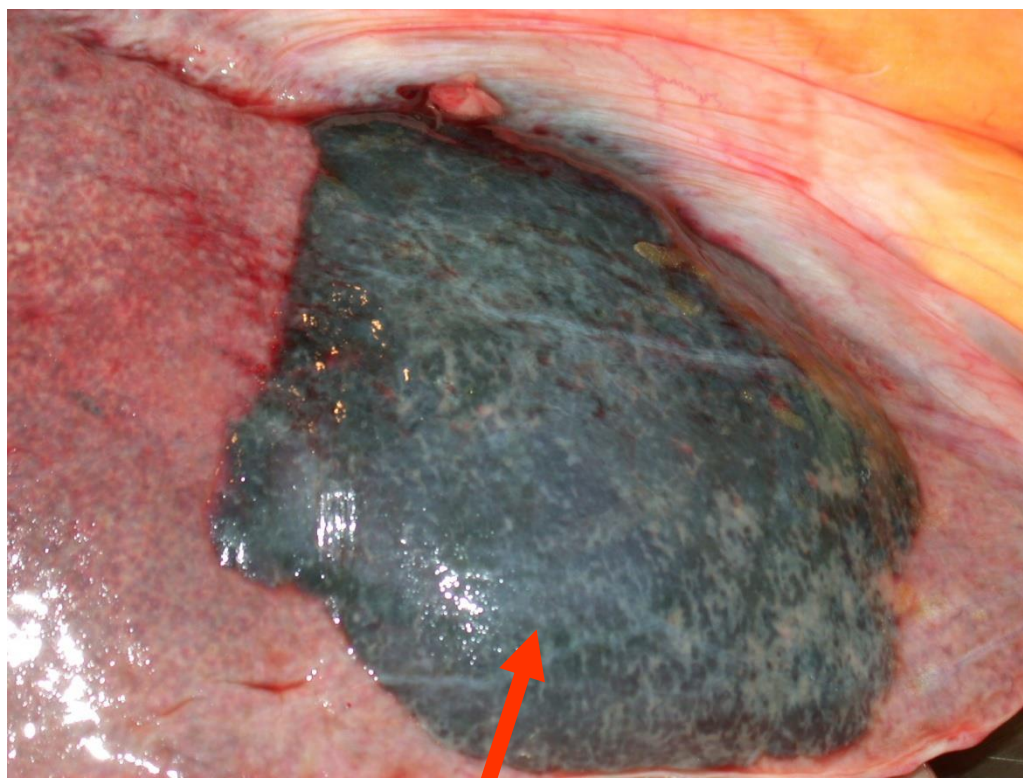
Petechiae- zsirembólia-
femur törés miatt

Haemorrhagia per diapedesim

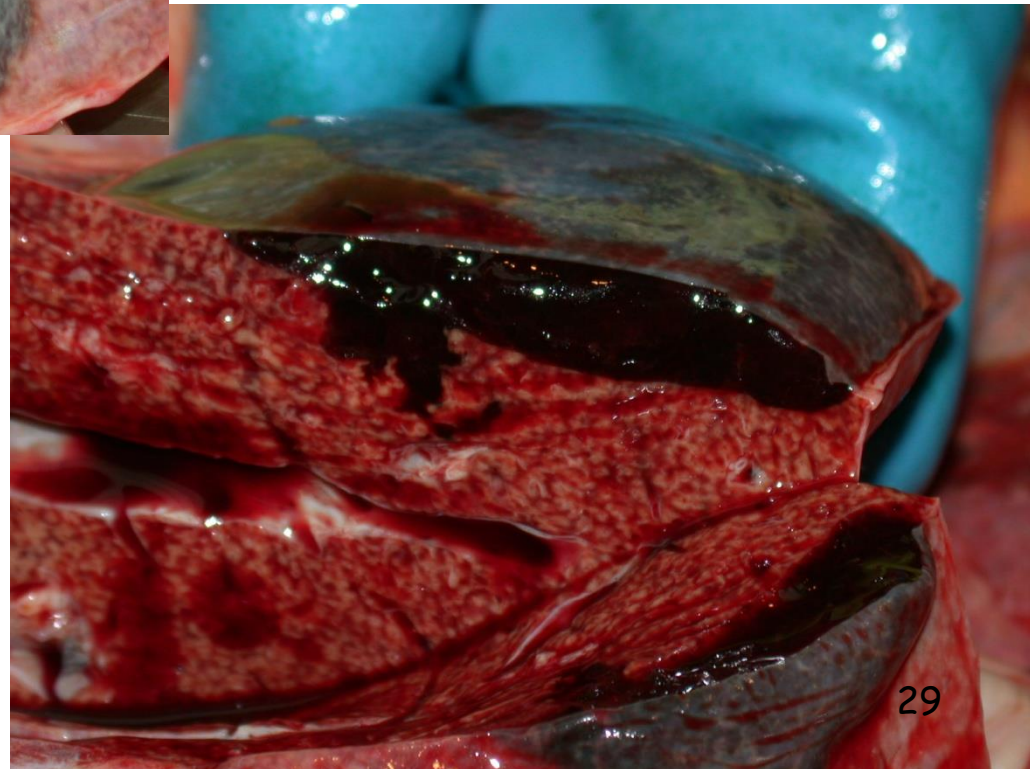
Vérzések, kiterjedés
szerint...

**Májtok alatti
haematoma**

haematoma

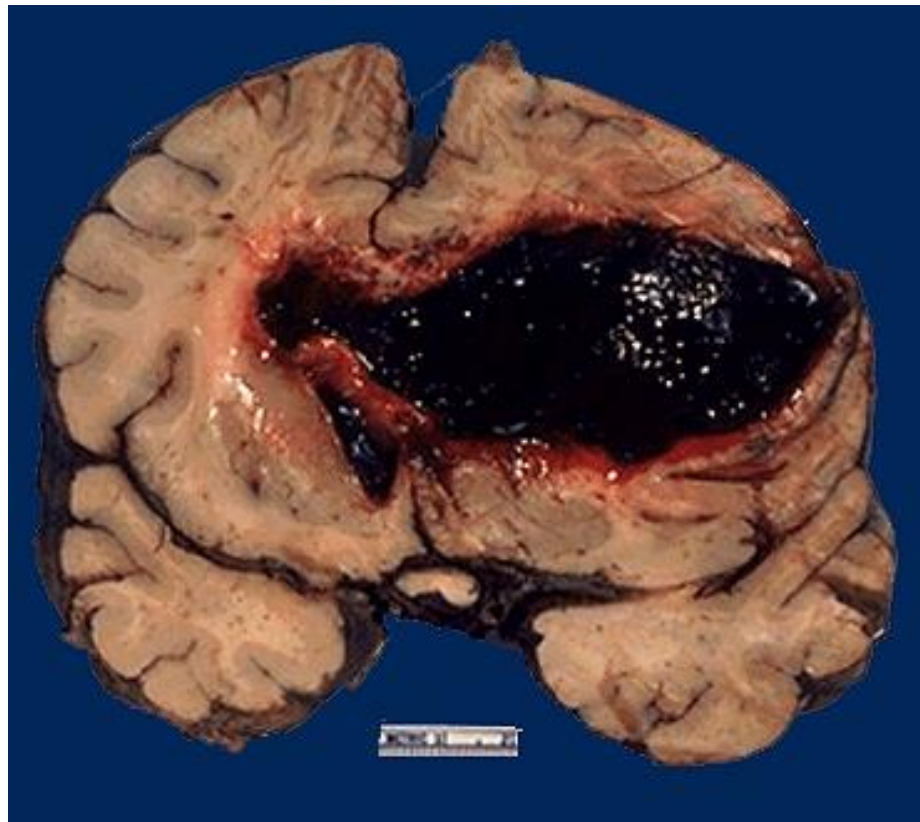

Suffusio, haematoma

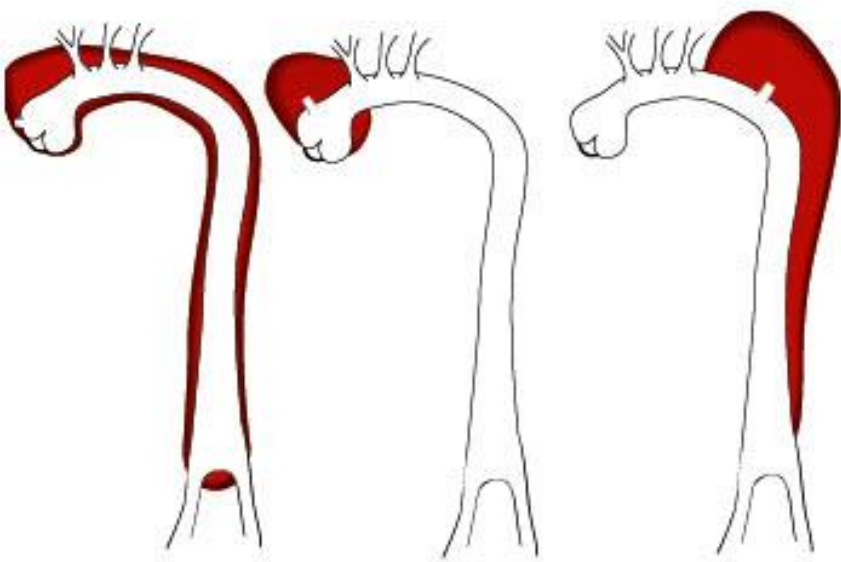

Thalamus vérzés-
hypertonia

Apoplexia cerebri-
hypertonia

Haemopericardium-
aorta dissectio miatt

THROMBOSIS

THROMBOSIS

- Fogalma: a vér érlumenben történő megalvadása
  - Thrombus: a kialakult vérrög (hullaitól való elkülönítés)
- Okai (Virchow triász)
  1. Endothel sérülés
  2. A véráramlás megváltozása (stasis, turbulencia)
  3. Hiperkoagulabilitás
    - Öröklött: pl: Leyden-mutáció-V.faktorban (protein C reziszt)
    - Szerzett: dohányzás, elhízás, egyes szindrómák, gyógyszerek, malignus daganatok (pl. pancreas- Trousseau tünet)

Osztályozás-lokalizáció alapján

Arteriás thrombosis

Oka: endothel sérülés, turbulens áramlás
(atherosclerosis, vasculitis)

Következménye:

- Ischemia (non occlusiv thrombus esetén)
- **infarktus** (ha a thrombus occlusiv)

a.coron.-myocardialis inf.

agyi arteriák-TIA, stroke, status lacunaris

a. mesenterica sup. vagy inf.- bélinfarctus

Osztályozás-lokalizáció alapján 2.

Vénás thrombosis (phlebothrombosis)

Ok: stasis (varicositas, immobilizatio)
thrombophlebitis

Lokalizáció: 90% alsó végtag

Periprostaticus, parametrialis plexus, dura sinusai, v. portae, vv.hepaticae, Trousseau tünet: thrombophlebitis migrans

Következmény: pl. Ulcus cruris (lábszárfekély),

Posztthrombotikus szindr.,

Vena cava superior szindróma - Stokes gallér

Vena cava inferior szindróma - alsó végtag, kismedencei pangás

Osztályozás-lokalizáció alapján 3.

Szívüregekben kialakuló thrombosis (mint arteriás thr)

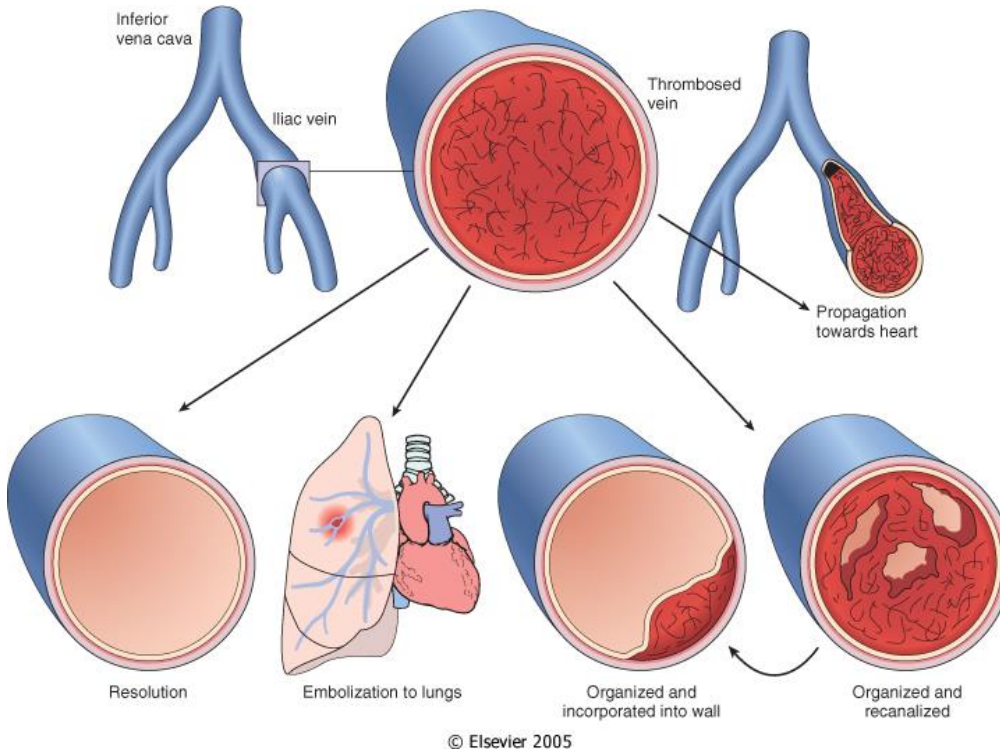
Ok: endothel sérülés (pl. AMI), turbulens áramlás (dilatatio, AMI)

Következmény: fülcse, fali, kamrai aneurysmában, billentyűkön (endocarditis maranthica) kialakult thrombus **embolizáció** forrása lehet

Hialinthrombus

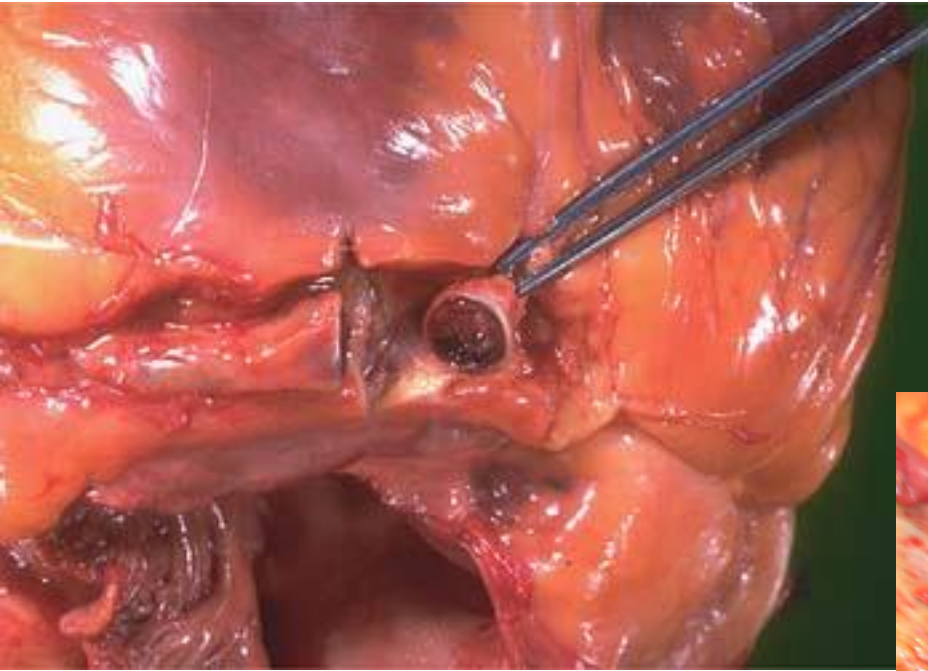
- Arteriolákban, capillarisokban, venulákban (microcirculatio zavara!)
- Thrombocyta, fibrin
- DIC

A THROMBUSOK SORSA

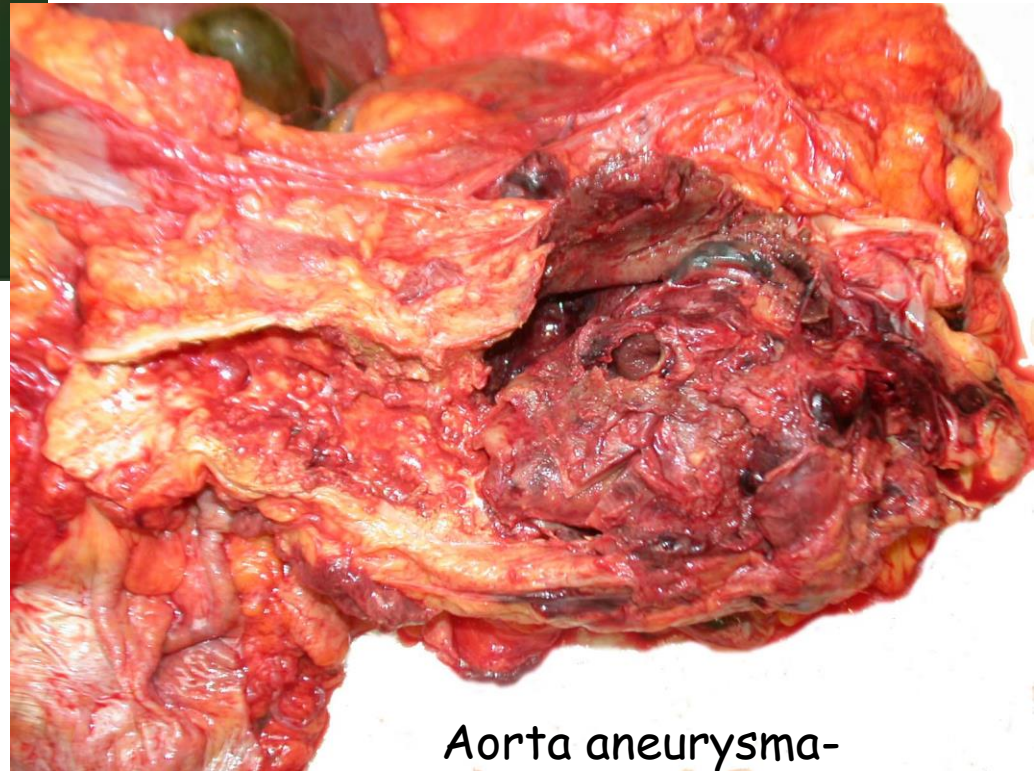

- Feloldódás (thrombolízis)
- További növekedés (propagáció, appozíció)
- Embolizáció (thromboembolia)
- Szervülés, rekanalizáció

Arteriás thrombus

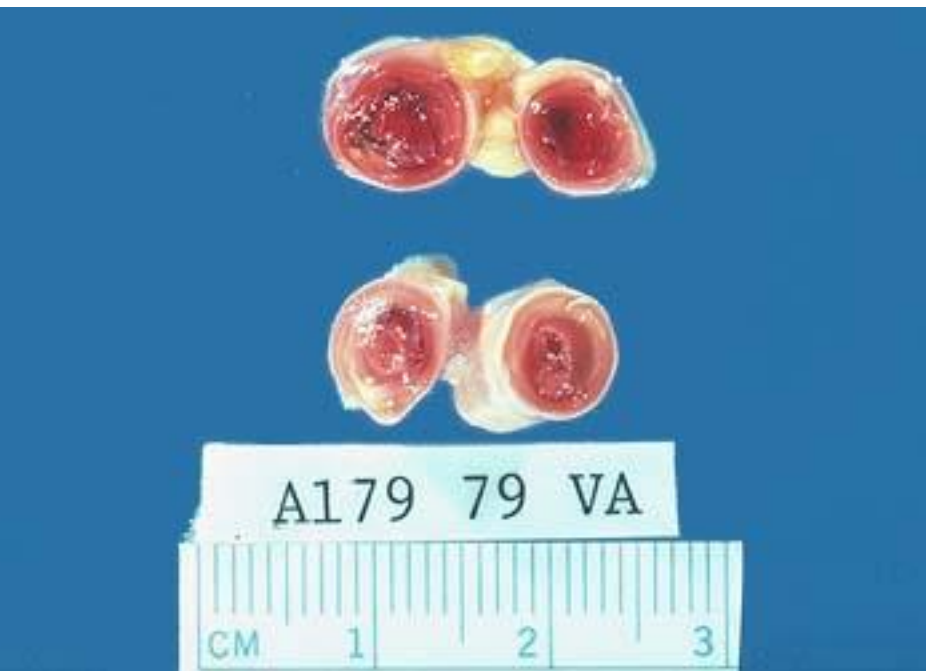
a. coronaria thrombosis

Aorta aneurysma-
thrombussal

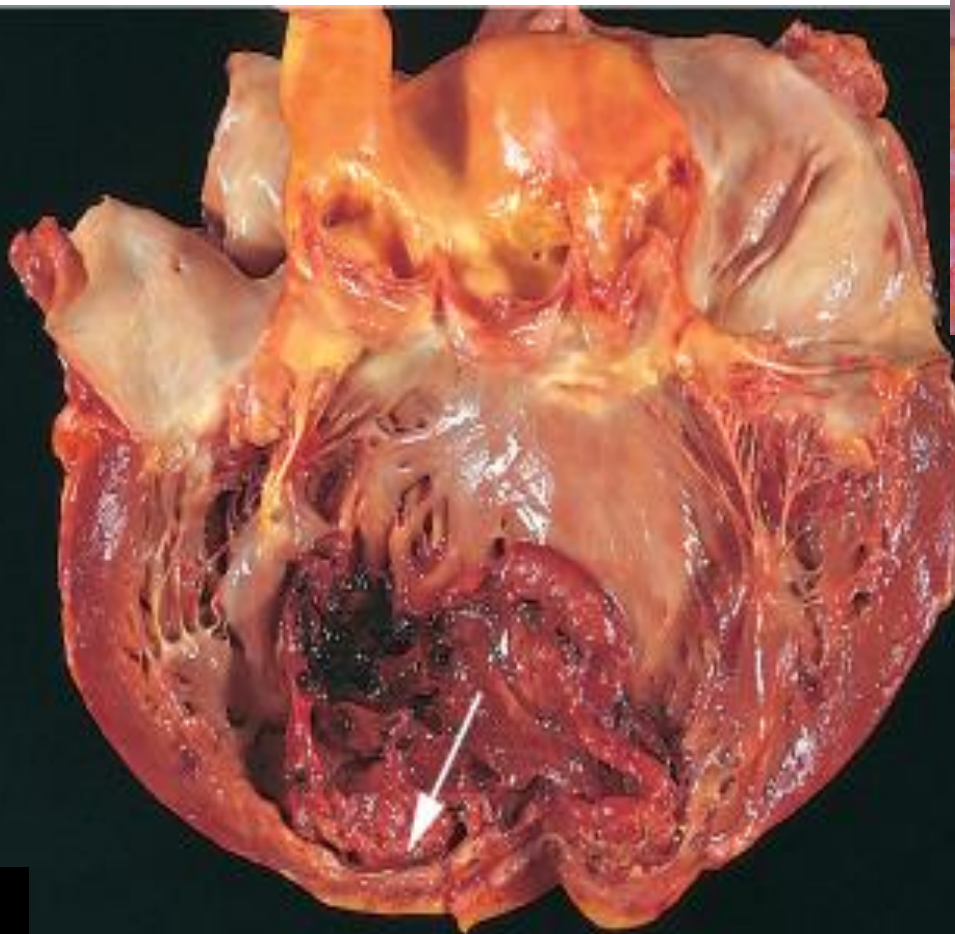
Venás thrombosis

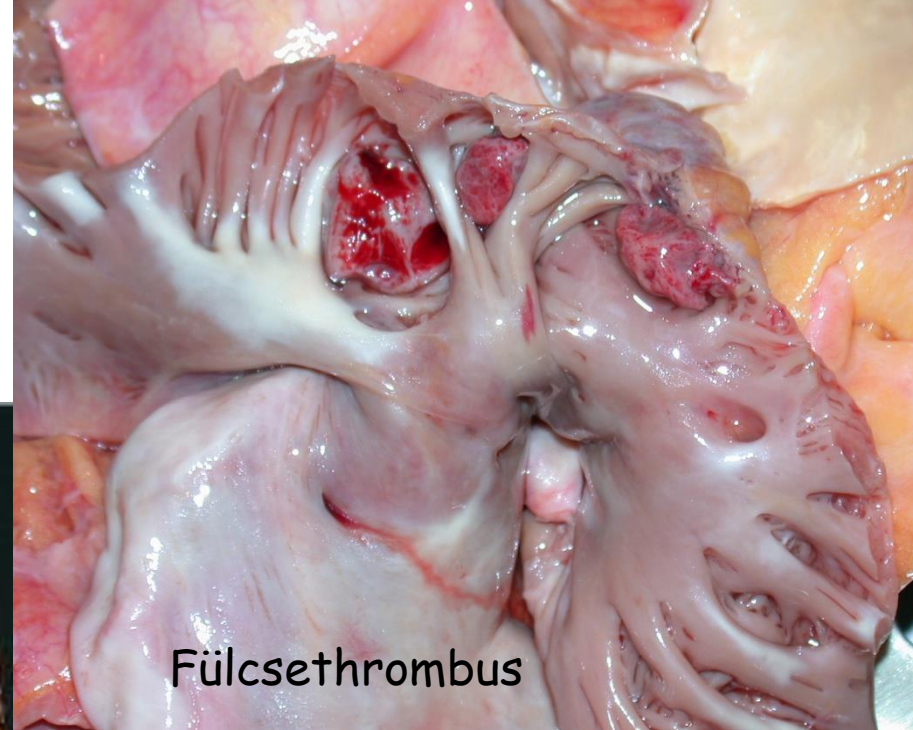
Thrombus a v. iliacaban

Szív thrombusai

Fali thrombus-bal kamra

Fülcsethrombus

Endocarditis maranthica

Embolia

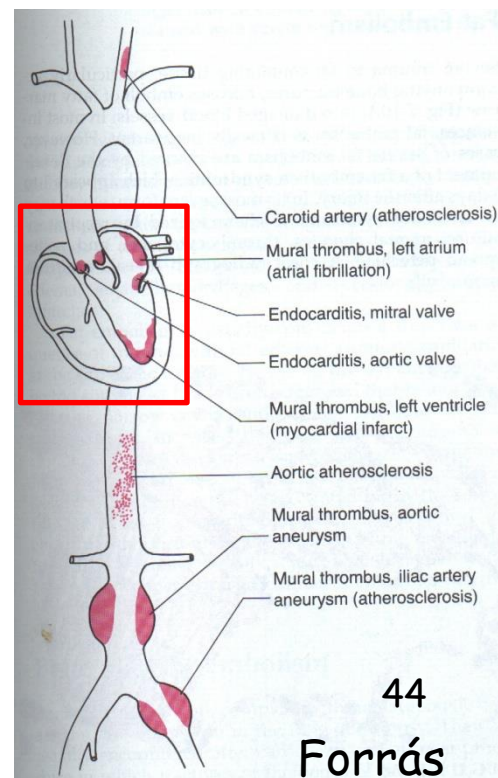
EMBOLIA

- **Fogalma:** a keringésbe **került**, az ereket elzárni képes szilárd, folyékony vagy légnemű anyag az embolus, a folyamat az embolizáció
- **Formái:**
  - **Thromboembolia**
  - Atheroma embolia- vese
  - **Zsírembolia**
  - **Légembolia**
  - **Magzatvíz embolia**-tüdőoedema, DIC, neurologiai tünetek
  - **Sejtembolia**
  - **Daganatsejt embolia**
  - **Baktérium embolia**- pl. infektiv endocarditisben
  - **Idegentest embolia**- i.v. droghasználók

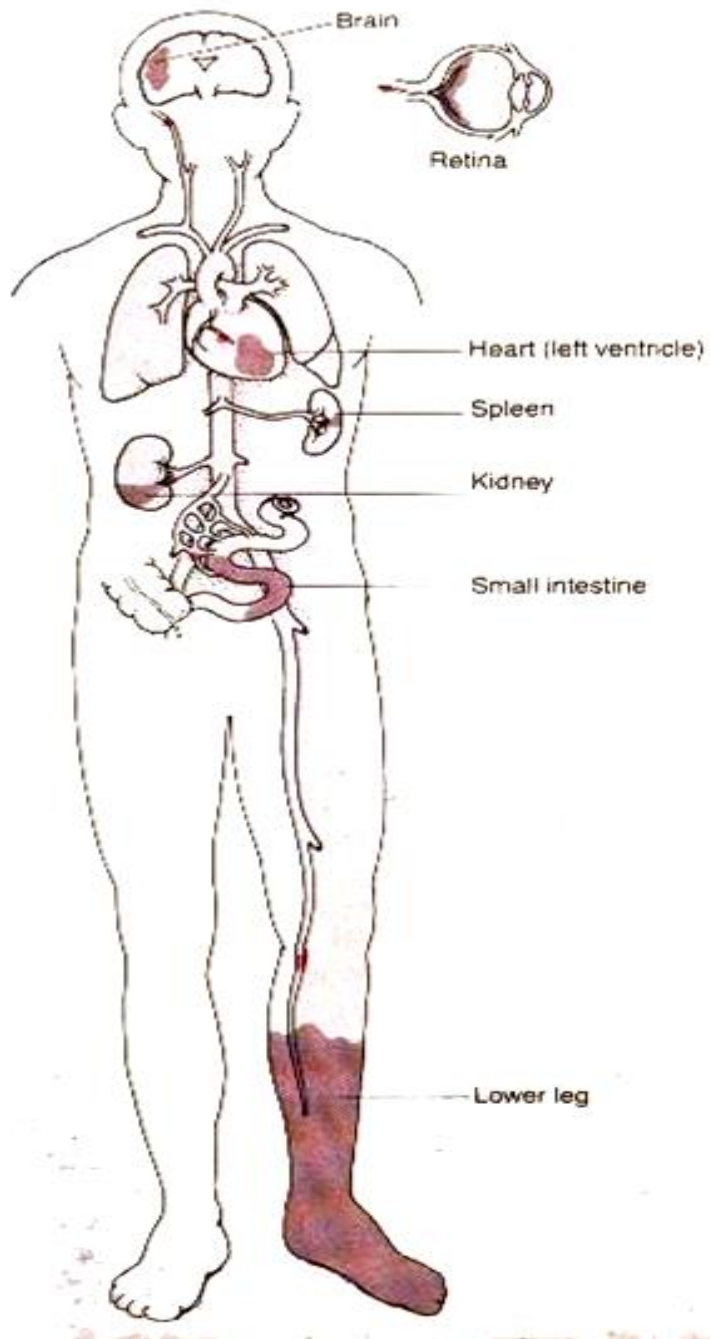
Thromboembolia 1.

Systemás

- **Forrás:** -80% szív fali thrombusaiból (AMI, bal fülcse thrombus)
    - egyebek: aorta atherosclerosis, aorta aneurysma, billentyűk vegetatiói
  - **Következmény:** -arteriás embolizáció az alsó végtagban (75%)
    - agyban (10%),
    - belek, vese, lép, felső végtag arteriáiban
- Paradox embolia!

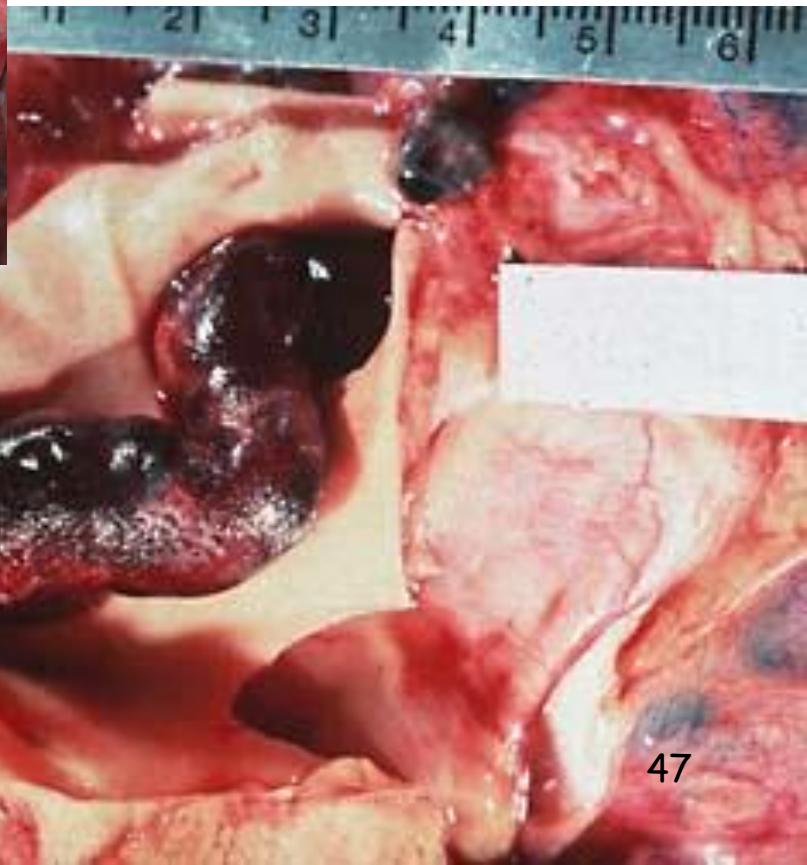
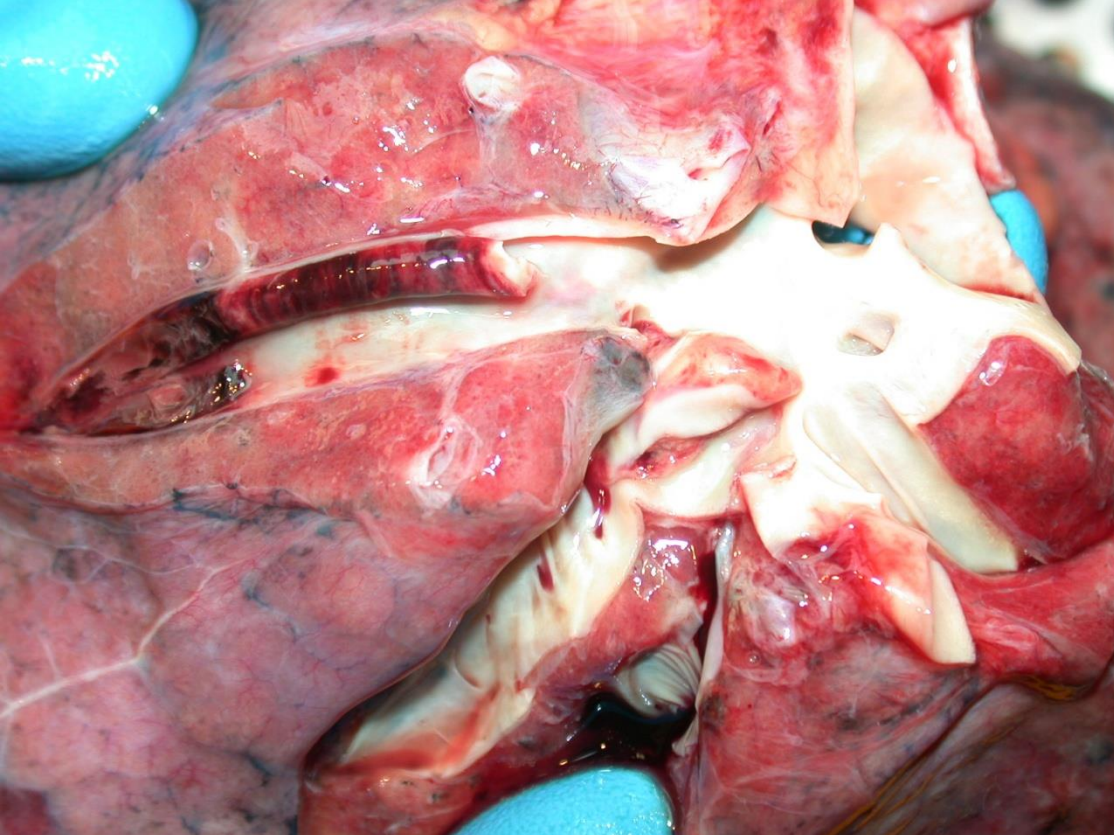
Arteriás embolisatio
helyei
alsó végtag
agy
retina
szív
lép
vese
vékonybél

Thromboembolia 2.

Tüdőembolia

- **Forrás:** alsó végtag mélyvénás thrombosisa
- **Következmény lehet:**
  - hirtelen halál
  - pulmonaris hypertensio,
cor pulmonale
  - tüdővérzés, vérzéses
infarctus

Tüdőembólia

Zsírembolia

- Hosszú csövescsontok törése után
- **Klinikum:** légzési elégtelenség, neurologiai tünetek(nyugtalanlás, irritabilitás, delirium, coma), anaemia, thrombocytopenia
- Mechanikus és toxikus ártalom

Légembolia

OK:-Trauma (mellkasi sérülés)

-szülészeti komplikáció

-dekompressziós betegség (pl.búvárok)

-caisson betegség

Következmény: neurologiai tünetek,
tüdővérzés, oedema, atelectasia, necrosis
a hosszú csöves csontok epifizisében